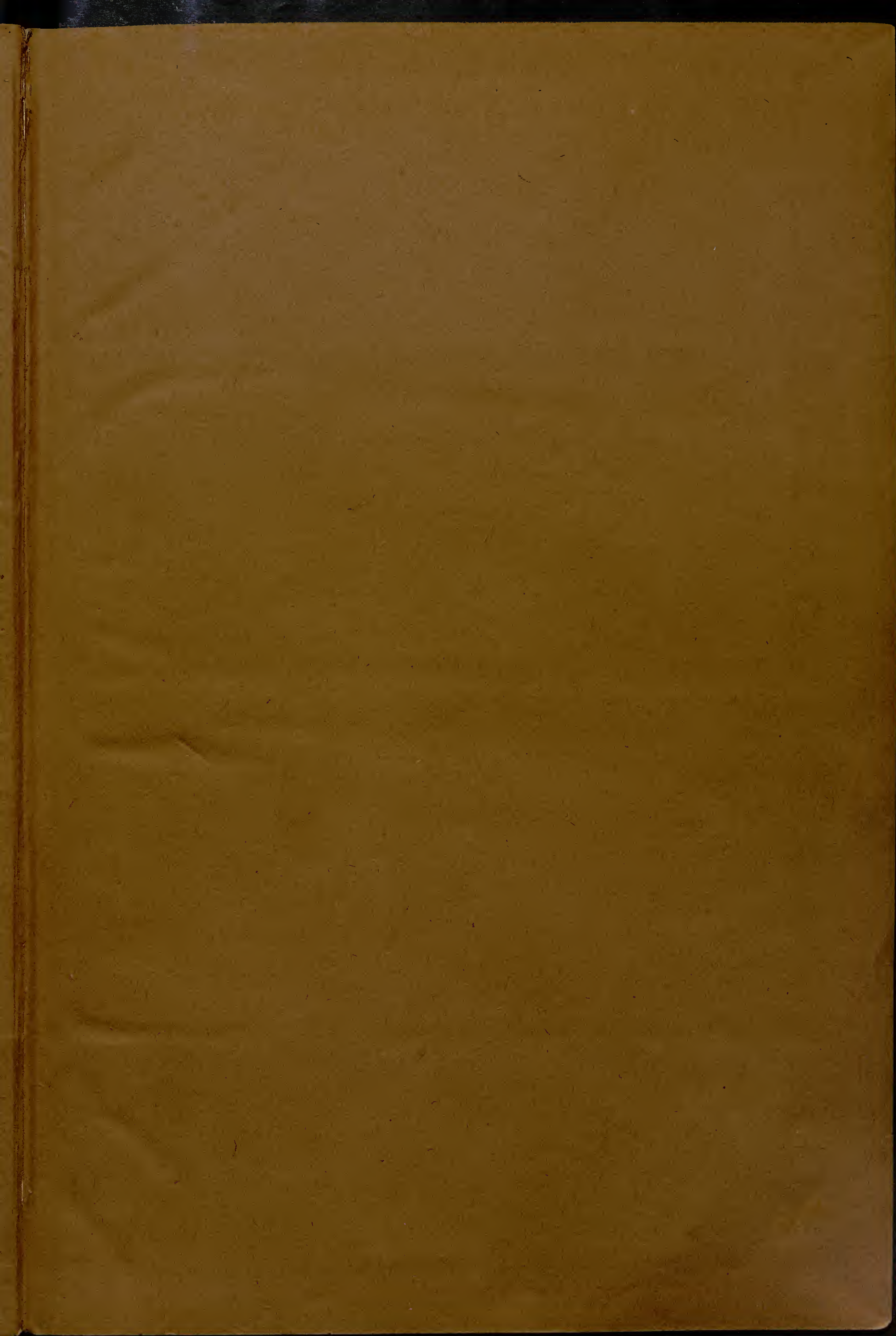




ծն
լա
յու
տո
մո
ղէ
էր
լա
սէ
մո
տի
մէ
բա
նիւ
ղըն
հա
նը
սըն
տա
ֆըն
լահ
բէյ

լուսնամազ տեղեկեման ֆախիզ օլաճադ տրր։ Օրատա կէօզէ նախօջ կէօրիւնէճէք, եւս-
խօտ կիւղէլ շէյլէրէ օլան մէյլ ու մուհապ-
պէթիմիդի իգնա էտէմէյէճէք հիւ պիր շէյ
պուլունմայաճադ տրր։ Ինսան լիսանը անը
վասֆ ու թարիֆտէն աճիդ տիր։ Ալթուն
վարազլար վէ ինճու գափուլար՝ մուզատ-
տէսլէր մէքեանընըն զափրի կիւղէլլիյինէ
տաիր պիդէ ճիւղի պիր ֆիքըր վէրէճէք րէմդ
ու թասլիրլէրտէն պաշգա պիր շէյ տէյիլ
տիր։ Վէ պուլուն տա ֆէվզիւնտէ մատտի,
ախլադի կիւղէլլիք, «զիյնէթ ի մուզատտէ-
սէ» վար տըր քի, հէր պիր սիմատան աքս
էտէրէք ճէմի ի իւլֆէթ ու իսթիլաթը թաթ-
լըլանտըրաճադ տըր, վէ Ալլանըն հուզուրը-
նըն կիւղէլլիյի պուլունարըն ճիւղէլլիյի
զաթ զաթ զիյատէ տիր, զիրա օլ շէհրտէ
«անլէրի Բապպ Ալլան թէնլիր էտէր, վէ
անըն զիյատը Գուզու տըր»։

Իշթէ Ալլանըն եէնի եւփաճադը եէնի շէյ-
լէրտէն պաղըսը պուլունար տըր։ Հէման Ալ-
լան ինսան էյլէյէ քի եէնի մախլուզլար օլ-
մամըզ վասըթասըյլէ անլէրին ճիւղէլլիյի
միւլթէրիք օլալըմ։

«ՏԱՄ Ը ՏԻՆԵՍ»

(Ֆիւլթէլլէ Բէքըր)

Սէյեան Սթէնլինին Աֆրիգա գըթասընըն
զալպիկեանը մէսապէսինտէ օլան զըթալար-
տան կէլէրէք իճրա էթտիյի քէշֆիյաթա
հէման մուստիլ տէնէճէք ազիմ պիր իըզ-
մէթ տէ, Մէնիսուճիսօֆ վէ Ուլանօֆ նա-
ման իքի Բուս սէյեանլար թարաֆընտան
իճրա օլունմըն տըր։ Միւմախլէյիւմա թի-
պէթ զըթասընտա իքի սէնէ վէ տօղուզ
այ գատար պիր միւտտէթ սէյեանլարտան
սօնրա կէլէրէք Շանկայա մուվասէլէթ էթ-
միշլէր։ Պու միւտտէթ զարֆընտա Լասա
փաթիթաթընա օղրամըշլար, վէ Մօնկօլիա
իլէ թիպէթ պաշ քեանիւնի օլան Տալէյ Լա-
մա իլէ պիր միւլադաթ իճրա էթմիշլէր տիր։
Պու խուսուսըն էն շայանը տիգզաթ ճի-
հէթի շու տըր քի հիւ պիր էվրօփալը պուլուն-
տան էվլլէ Լասա շէհրինէ տախիլ օլմամըն
տըր։ Հաթթա 1811 սէնէսինտէն պէրու
պուլ էսրաթէնկիդ շէհր հազգընտա ալէմի
մէտէնիյէթճէ պիր կէօնէ խապէր ալընմա-
մըն տըր։ անճադ իւլէմատան պիր Հինտլի
վասըթասըյլէ պիր ազ միւլպէմ մախլամաթ
ալընա պիլմիշ տիր։ Գար իլէ գափը օլան
խաթիլ տաղ կէլիտէրինին վէ տաղ թէփէ-
լէրի գատար եիւքսէք օլան սանրալարըն
թէնլէքէլէրինի, սիյան չատըրլարտա մուզիմ
օլան հայտուտ Տօքիալարըն, Չինլի գա-
րադօլ նէֆէրլէրինին վէ թիպէթ աքքէրլէ-
րինին պէտ մուլամէլէլէրինի կէօզէ ալան
պիր զաշ սէյեան անճադ պիր չօզ միլ վիւ-
սաթընտա օլան խաթիլ շէօլլէրին վէ պիր
տիւղիյէ մէվսիմ րիւզկեարլարընա մարուզ
օլան պաթազլըղարըն կէօնալէօն միւլքի-
լաթ ու մէշազգաթընա զալէպէ էթմէյէ մու-
վաֆֆադ օլմուշլար, վէ անճադ տիւնեանըն
էն մէճնուլ վէ էսրաթէնկիդ զըթասընտա
պուլունան հիսապաղը Պուտտա մանաթըր-
լարընըն, տուա մաքիւնալարընըն վէ թէրէ
եաղլը չալարըն (Բէյ) սաթի թարիֆաթըյլա
ալտիլ էթմիշլէր տիր։ Լասանըն հիսար-
լարընա հիւլ աթֆը նաղարը տիգզաթ օ-
լունմամըն տըր։

Հէմա ու թէսիւր օլունմադ հիսարլար
իլէ մուհաթ օլան պուլ շէհր Տալէյ Լամանըն
իզամէթիկեանը տըր։ Քէհանէթ իտտիլարըն-
տա օլան պուլ զաթ կիւյա Պուտտանըն թէ-
ճէսսիւտիւ իմիշ կիպի քէնտիսինէ փէրէս-

թիւ օլունըն։ Պուտտալիլէրին զանն ու ի-
թիգալարընա կէօրէ, պուլ զաթ հիւ վէֆաթ
էթմէյիպ, անճադ մէվթ ի զահրիտէն մա-
սուլ պիր չօճուզ սուրէթինտէ տէր հալ
իստէ ի հայաթ էտէր։ Ճամպա իւանընըն
ազիմ իւլ հէյքէլ փուլթընըն էօնիւնտէ օնա
քիւնլիւք եաղլըր։ Պու փուլթ՝ ալլըտան
հէյպէթիլլէ եալտըղլը ճէսիմ պիր սանէմ
օլունպ, գաֆասըր միւլէվէր տիր, վէ ֆօթալա
նամ պէօյիւք վէ պէյաղ պիր սէրսյտա մա-
ղամը մախուսընտա օթուրթըմըն տըր։
Լամալիլիք գարընըզ Պուտտալիլիք տիր։

Պու զարիպ մէմլէքէթին պիւլթիւն էճ-
նէպիլլէրէ սուրէթ ի գաթիյէտէ մէսուտ
օլմասը քէյֆիյէթի թիպէթիլլէրի պիւլթիւն
պիւլթիւնէ քէնտիլլէրինէ էսիր էթմիշ օլան
պուլ քեանիւլէր սընըֆընըն հիլլէրի քէն-
տիլլէրինին «Շէյթանլար» թէսիյէ էթտիք-
լէրի խրիսթիանլար թարաֆընտան մէյտա-
նա չըգար, վէ պիւնալէն ալէյն քէնտիլլէրի-
նին պուլ մանասըզ մէզնէպի փայմալ օլու-
նըր տէյիւ գօրգաղլարընա համլ օլունըր։
անլէր զիյարէթիկեանլարըն սէրվէթի մէյտա-
նա չըգար տէյիւ գօրգաղլար։ Էլիւլմ քեա-
հիլլէր թիպէթի, հէր պիր այագ թօփրա-
ղընա սանքի հիսսէտար իմիշլէր կիպի,
մուլթադ սուրէթտէ եէտի թասարրուֆ-
լարընա կէլիլմիշլէր տիր։ Չին տէվլէթի-
նին նուֆուզ ու հիւքիւմէթինին իսմի վար
ճիսմի եօզ նէվիլիտէն պիր շէյ տիր։ Իսթէ-
սէ պիլէ, Տալէյ Լամանըն վէ անըն քեա-
հիլլէր օրտուսընըն րանաթընը սէլպ էթ-
մէյէ ճէսարէթ էտէմէլ։

Փէքըն հիւքիւմէթի Բուսլարըն կիրմէսի-
նի մէն էթմէք իլիւն թիպէթ գուլլէ ի
ասքէրիյէսինի Չին գարազօլլարըյլա պիր
զաթ տանա թաճիւմ ու թազվիյէ էթմիշ
տիր։ Միւսալայ ֆրէմէվալքի նամ մէշուր
Բուս սէյեանը, քի թիպէթտէ սաիր ճիւ-
րաթընա քեանիլ վէ սէյեանլարտան զիյա-
տէ միւտտէթ տօլաշմըն տըր, հէր թարաֆ-
տա թէհիլքէ վէ միւլքիլաթա թէսաթիւֆ
էթմիշ տիր։ Չին հիւքիւմէթի Հօնիկ-Հօ
եախօտ Եանկիլ-Բեանկ թարաֆլարընա
կիթմէյէ պիլլէ միւսաաաա էթմէյիշ տիր։
Պիր տէֆա քէնտի գազազլարըյլա պերա-
պէր Լասաաաա անճադ 175 միլ ուզազա
օլան պիր նօթթատա վաղը սըճադ վէ գու-
րադ սանրալարտան սէլամէթ իւզրէ կէլէ-
րէք, քեանիլ պիր րէհիլէր թարաֆընտան
շէհրտէն Մալի Ըրմաղա զըլալուզլարմըն,
վէ պուլ վէճիլէ փալադ պիր ֆուրսաթը է-
պէտէն զափպ էթմիշ տիր։ Սօնրալարը
Չին հիւքիւմէթի 1886 սէնէսինտէ ինկիլ-
լէրի թիպէթ փաթիթաթընա զըլալուզլա-
մաղա րիղա կէօսթէրմիշ տիր։ Տէվլէթ ի
միւլարիլէյան՝ Հինտիսթան թիճարէթինի
Բուսիա թիճարէթինէ թէրճիս էթմիշ տիր։
Պիր ինկիլդ փօլիթիգա վէ թիճարէթ հէ-
լէթ ի սէֆէրիյէսինէ Լասա հիւքիւմէթինէ
խիթապէն մէքթուպլար վէրիլմիշ իսէ տէ,
կիրանլարա հէտիլլէրլէ եիւքիւլ օլան գա-
ֆիլլէ ի ազիմէ Լասայա միւլթէվէճիսին Տար-
ճիլիկաա հարէքէթ էթմէք իւզրէ իքէն,
Տալէյ Լամա խապէր ալարադ պիր վէլլէլէ
տիր գօլարմըն, թիպէթ աքքէրլէրի ինկ-
լիլլէրին եօլընը քէսիլլէր։ Իսմի Չին հիւ-
քիւմէթի սէօղիւնիւ կէրի ալմաղա մէճպուր
օլմուշ տըր։

Գափաաա կիլ, Լէհիլ Գօնթ Ձէլէնի,
Գափաաա Համիլթըն Պօլըր վէ Տր. Թօրըլտ
նամ սէյեանլար՝ Լասանըն շիմալիտէ վաղը
օլան վէ 18,000, 20,000 այագ կիւքսէք օլ-
տըլը սէպէպիլլէ «տիւնեանըն տամը» թա-

պիր օլունան սանրալարտա հաֆթալարճա
իզամէթ էթմիշլէր տիր։ Լաքին պալատէ
մէզքիւր իքի ճէսուր Բուսլար տըր քի,
շիմալիյէ գատար գուլթալը շիմալի կիպի
նաղապիլ ի վիւսուլ օլան շէհրէ կիրիպ ա-
նը սէյր էթմէյէ իլք տէֆա օլարադ մու-
վաֆֆադ օլմուշլար տըր։ Լամանըն փէրէս-
թիլքեարլարը իմիշլէր կիպի անլէր Տալէյ
Լամանըն հուզուրընտա տիգ շէօքմիւլլէր
տիր։ Իսմի հէր քէս Մարքօ Փօլօ, Սինպատ
վէ կիւլիլլէր նաման մէշուր սէյեանլարըն հի-
քէպէ էթմիշլէր շէյլէր գատար աճիպ վէ զա-
րիպ օլան նաղլիյաթ վէ հիքեայաթա չար
շէյմ իլէ պէքէմէքտէ տիր։ զիրա անլէր
փալադ ֆօթալա սէրայը, Չինի Բէօլիլլէ,
Ագրէպ կէօլիւ, վէ «Տամը տիւնեա» եւս-
խօտ ֆաթիր (տամ-եէրի) թապիր օլունան
պուլ աճաիպ մէմլէքէթին սաիր մէնգա-
րէլլէրի հազգընտա էլպէթթէ պիր թազըմ
իշիտիլմիշ մալիւմաթ իթա էտէճէքլէր տիր

ՍԻՒԹԵՆԷՎՎԻԷ

Ալմանիատա էթ եէյէն թազըմտան օլան-
լար իլէ սէպլէվաթ եէյէն թազըմտան պու-
լունանլար արասընտա հէր սէնէ Պէրլին-
տէն ֆրիտրիլսուրէնէյէ եայան կիթմէք խու-
սուսընտա վուզու պուլան եարըշտա սէպ-
զէվաթտան զայրի պիր շէյ եէմէյէն պիր
քիմէնին եարըշը գազանմըն օլտըղընտան
տօլայը, սէպլէվաթ թարաֆտարլարը ա-
րասընտա պէօյիւք պիր մէսէրրէթ հիւքիւ
սիւրմէքտէ իտի։ Մէրգուլմ պուլ սէնէ տէ
եարըշա չըգաղ, վէ թէքար գազանաճաղը
մէմուլ օլունուլօր իքէն, էթ եէյէնլէրտէն
պիրի թարաֆընտան ֆէնա հալտէ մաղուպ
օլտու։

—Պէօյիւք Հերուլդէսին գարը պէլինէ գա-
տար օլան պիր միւլէսսէմ թասլիրի պու-
քէրրէ Երուսաղէմտէ քէշֆ օլունմըն տըր քի,
սախթէ օլմաղըր զանն օլունըյօր։ Մէզ-
քիւր սանէմ Բուսիա հիւքիւմէթի թարա-
ֆընտան Սէն ֆէթրէսպուրիտաքի միւլքէ-
լանէ իլիւն մուպայա օլունմըն տըր։

—Էվրօփանըն հէր սէմթիլի թէլէֆօն
խաթթլարըյլա տօլամազլէ գըթա ի մէզքիւ-
րէտէ քեանին հէփ շէհրլէրի պիրի պիրիլլէ
պաղլամադ կիպի պիր թասալվուր՝ միլլէթ-
լէրին եէքտիլլէրիյէ տանա սամիմի վէ տա-
հա սուլիփէրլէրանէ միւնասէպաթտա պու-
լունմալարընը մուճիպ օլան թէրադգըյաթը
մէտէնիյէտէն տիր։ Ամսթէրտամ, Բօթըր-
տամ, Պրիւքսէլ վէ Անվէրս շէհրլէրի գա-
թէն եէքտիլլէրինէ րապթ ու իլսադ օլուն-
մըն տըր, վէ խաթթլարըն տանա զիյատէ
թէմտիտի մէսէլէսի անճադ պիր ազ վաղթա
միւլթաճ տըր։

—Փարիստէքի էն սօն մօտա փէնճէրէլլէրէ
մախսուս տէլիքի ճամլար տըր քի, պու-
մօտա՝ «ճիննէթ ի սըհիլլէ» նամընա լայըզ
կէօրիւնէ պիլիւր։ Պու զապիլ ճամլարըն՝ ա-
տի փէնճէրէ ճամլարընըն հալզ օլտըրը հէփ
մուհասսէնաթա մալիք պուլունտըղլարը պէ-
յան ու իտտիա օլունուլօր։ Ատի ճամլար-
տան զիյա սէրպէսթճէ իլլէրիյէ աքս էթ-
տիլի հալտէ, մէսամմաթը ճամլարտան հա-
վա պիլլէ կէլմէքտէ տիր։ Մէսամմաթ րիւզ-
կեարըն կիլմէսինէ միւսաաա օլաճադ տէ-
րէճէտէ ուֆաճըզ օլտըղլարընտան, հալա-
նըն պիր տիւղիյէ թէճէտտիւտ էթմէսինի
մուճիպ օլմադ սուրէթիլլէ սըհիլլէթ խաթիմ
տիրլէր։

ՄՈՒՀԱՐՐԵՐԱԹ

ԻՅԹԻՅԱԹԼԸ ՎԷ ՄԻՆԻՍՏԵՐԻ ԼԻՍԱՆ ԻՍԹԻՄԱԼԸ

Ինստիտուտի և Լիսանի Իսթիմալի
հրապարակումը և Լիսանի Իսթիմալի

Սեփիլ վե տերտիլիքին գալա-
լիքին և Գիյատե միգրարիայ վե
տիլիսուն Կոնե լեյ՝ Բազիլիարի
լիսան տեր, ՍԱՄՈՒԵԼ ՋՕՆՍՆԸ

Հէր պոյտան վե հէր սոյտան պիր չօգ
գատընլարա վե զըզլարա բասթ կէլմիշիմ
քի, անլէր չօյլէ քէսքին վե փարլադ ազլ ու
զէքեայա մալիքէ տիրլէր քի, տօղունազլը
վե պազէն տէ զայէթ ազլըր սէօզլէր սէօյլէ-
մէքտէն մահազլը օլուրլար, Իսթիմալ տանլէր
պու կիպի սէօզլէրի զէվզ ու էյլէնձէ մա-
գամընտա սէօյլէրլէր իսէ տէ, զարիֆանէ
լաթիֆէլէրի հէր քէստէ քէնտիլէրին խօշը-
նա կիտէն պիր կիւլիւշ, պիր թէպէս-
սիւմ հուսուլէ կէթիթիլիքին կէօրէրէք, չօ-
ղա վարմազտան միւսէրէքտ քէնտիլ զէվզ
ու էյլէնձէլէրի իչիւն լաթիֆէլիւլըզարտա
վե իսթիմալարտա պուլունըլար, Գէն-
տիլէրին իսթիմալարտան սէօզլէրի իչիւն
մէտհ ու սէնա իչիթմէյէ տէրունլէրինտէ
չէտիտ պիր աչգ ու հէվէս ույանըր, վե
ազար ազար սաղա սօլա պազմայարադ իչ-
պու մէյլ ու արղունլարըն իզնա էթմէյէ
ալըլըլար, Էրքէթլէրին զէրաթէթի ալէլ
ու մուսմ ճան էթգա տըր, Գատընլարըն չազա
վե զարիֆանէ սէօզլէրի վե լաթիֆէլէրի ի-
սէ իսթիմալ տէ գատար մասուլմանէ օլուր
իսէ օլուն, սալքի պիլ ախիւրէ տաիմա
չախսիլաթա թէհաւլիլէլ էտէր, վե զայէթ
մուլաթարալը վե մէնֆուր օլուր, Էրքէթ-
լէր, քէնտիլէրին մէյլիլաթարը հէր նէ տէ
օլսա, Էրքէթ պիր ինսան սըֆէթիլէլ քէն-
տի սէօզլէրինտէն տօլալը մէսուլ թուլու-
լաճազլարը միւլաթաւարըլէ քէնտիլ լիսան-
լարընա պիր հուսուլա թաիլին էթմէյին
լիւղունընը հիսս էտէրլէր, Լաքին գատըն-
լար, քէնտիլ նիսլանլէլէրիլէրին էթմէյինա-
տէն, քէնտիլէրին պիլիպ թանըտըզլարը
գատընլար, ալէլ խուսուլա Էրքէթլէր հազ-
զընտա աղըզլարընա կէլէն հէր սէօզլիւ
սէօյլէմէքտէն չէքիւմէլէր:

Իչպու իսթիմալարտան միւլաթէֆէ վե
չազալարտա սու ի նիլէթ օլմասա պիլէ,
Էինէ տէ ինսանը ինճիտիլէր, վե ինֆիալ
ու իզպիլարլարա սէպէպ օլուրլար: Մէզ-
քիւր չազա վե լաթիֆէլէր պէօճէթլէրին
իչնէլէրի միսիլիւ միւսիլք սուրէթտէ զէ-
հիլի տիրլէր: Օ կիպի իսթիմալարտան
սէօզլէրի հէմ սէօյլէլէն հէմ տէ տիւչարը
իսթիմալ օլան քիմսէ զէհիլէրին: Միւս-
թէպի զըզ քէնտիլ քէֆիլէրինին ալըպ վե
գուսուրլարընը իլան ու իչաէ էթմէյի քէն-
տիլէն հէտէթ ի մագսուտ իթթիլիալ էթտի-
լինտէն, աղըպէթ անլէրին տօսթըլընը
զաիպ էտէր, նազարլարընտան տիւչէր, վե
ինտլէրինտէ մէնֆուր օլուր, Էքսէրիլա պի-
զէ գարչը պիր հազզընլըզ վե եա պիր ի-
հանէթ էտէլէրի աֆիլ վե պազէն անլէրլէ
օլան տօսթըլըմըլը իպգա էտէրիլ: Լաքին
պիլիլ իսթիմալ էտէլէրի ալա աֆիլ էտէ-
մէյիլ, զիւրա իսթիմալ ալէնի պիր էսէր ի
իհանէթ տիր: Պիր չօգ զըզլար թանըրմ
քի, անլէրին իսթիմալարտան սէօզլէրին-
տէն էթրաֆլարընտա պուլունան կէվէլէ
քիմսէլէր փէք հազզ էտէրլէր իսէ տէ,
պու կէվէլէ քիմսէլէր քէնտիլէրին գահա-
հալարը իլէ միւտահանէ էթմէքտէ օլտըզ-
լարը իչպու զըզլարտան պիրիլէն էլլէնմէյի

հիլ լաթի ու խալալարընտան պիլէ կէ-
չիլմէլլէր:

Պու սէպէպտէն պիր զըզըն միւլաթէ-
ֆէ վե իսթիմալարտա պուլունանտան
զայէթ պէօյի, ք վե մուլաթարալը նէթիլէլէր
հասըլ օլա պիրիլ: Պէօյլէսի պիր զըզ պիր
չօգ իզլա վե թէճրիպէլէրէ տիւչար օլուր:
Գիրա չախսիլաթ միւլաթէֆէլին իւս իւլ
էսասը օլտըզընը զանըմճա էքսէր գատըն-
լար պա թէճրիպէ պիլիլլէր: Չօգ Էրքէթլէր
զէրաթէթ սահիպէսի իսթիմալարտա զըզ-
լարտան գօրգարլար: Պու կիպի քիմսէլէր
փէք հազզըլ օլարադ տէրլէր քի, Էէկէր
միւսթէհի պիր զըզ, պիր տօսթու հազ-
զընտա պէյանաթ իսթիմալարտանտէ
պուլունարադ, միւսթէմիւսըն հուզզարըն
մէտհ ու սէնալարընա նալիլ օլա պիրիլ իսէ,
այնի չէյի սաիր տօսթլարը հազզընտա տաիլ
իճրա էտէ պիրիլ, վե հիլ քիմսէ անըն սէր-
մայէ ի պահա ու մէզալը օլմագտան էմին
գալաւազ: Պէնձէ պիր գարընըն հալսոտ
զըզըն էն պէօյիլք ֆաղիլէթի շու տըր քի,
քէնտիլ հուզզընտա հիլ պիր քիմսէլին
զէմ օլունմասընը իսթէմէլ, վե սաիր-
լէրին իսթիմալ կէօնլիւնէ օ գատար իրա-
յէթ էտէր քի, անլէրին գուսուրլարը իւզէ-
րինէ նազարը միւսամէհ իլէ պազար վե
հէփ զաաթ վե ալըպլարընա կէօզ գափար:
Ալըլ սէլիմ էսհապը ինտիլտէ տիւնեաա
էն կիւզլէ մէնզարէլէրտէն պիրիլ օլ զըզ
տըր քի, պազալար հազզընտա ֆէնա պիր
սէօզ սէօյլէմէք եախոտ սէօյլէնտիլին ի-
չիթմէք իսթէմէթտէն պաչգա, ումու-
մըն նազարը իթիպարա ալմալըլը քէֆի-
զէլէրինին ֆէզալիլին թաղար էտիպ, ան-
լէրի հէր քէսէ կէօսթէրմէյէ տաիլ չալըլըր:
Օ կիպի պիր զըզ հայրէթ ու իսթիմալա-
րընըն ճէլպ ու թէմին հաիլ ի էնէմմէյէթ
օլան հէփ աաէմէլէրին հայրէթ ու իսթիմալ-
նընը ճէլպ էտէր, Իմտի, Էյ կէնձ զըզլար,
սաիրլէրի իսթիմալ վե թարիլ էթմէք իս-
թիմալ վե գապիլիլէլինէ մալիքէ օլուպ
տա անլէրէ տօգունազլը սէօզլէր սէօյլէմէք-
տէն խօշանըրաանըլ, հէմ քէնտիլ նազարը-
նըլտա, հէմ տէ խօշանըրմագտա իտի-
լինիլի զանն էթտիլինիլ քիմսէլէրին նա-
զարընտա քէնտիլ գատար ու իթիպարընըլը
զաիպ էտէրսիլիլ:

Պիր հաղիգաթ ումուլմիլէ մագամընտա
տէյէ պիրիլիլ քի, նիսա թաիլէսի աղաւը
Էէքտիլէրլէրի հազզընտա տահա չէտիտ լի-
սան գուլանըլար, Էրքէթլէր նէ զիւլըլ-
նէ տէ նիսա թաիլէսի հազզընտա փէք օ
գատար չէտիտ լիսան գուլանմաղլար: Գա-
տընլարըն իչպու խապիլէթ ի մախսուսի
զըզմէն հասէտտէն, եախոտ ֆէվզ էլ աաէ
րաղպէթ ի ումուլմիլէյէ մագմար օլանլար
իտալընա տաիլիլ օլմագ արղունտան
նէչէթ էթմէքտէ տիր: Գըզ եախոտ գատըն-
լար պիրիլ պիրլէրի հազզընտա զալիմանէ
հիւքմ վէրմէք խուսուլարտաքի իչպու մէյլ
ու թապիլաթլարընը, ալէլ խուսուլա պիր
գատընըն հէր տէֆա հանլըլ պիր աալմ
աթմալընտա կէօսթէրլէրլէր: Պիր գատըն
պիր չէյի Էրքէթտէն տահա կէճ ունուտըր:
Չաթի պիր հէմչիլէն նէ գատար տէրին
սուրէթտէ թէվլէն էթմիլ օլսա, քէնտիլ
մէպէթլինիլ նէ տէրէճէ ճիտաի սուրէթտէ իս-
լահա չալըլտա, վե իրթիքեալ էթմիլ օլտը-
ղը խաթասը իչիւն էսպալը միւլաթիլիլսի
տէմէյէլիմ, նէ գատար չօգ էսպալը վե ահ-
վալը մուլաթիլիլսի պուլունտա, պիր գա-
տըն քէնտիլ հէմչիլէսիլին խաթայա տիւչ-
միւլ եանըլմըլ օլտըղընը աալա ունուլմազ:

Խրիսթիան զըզլար իլէ գատընլար Բապ-
պըմըլըն խաթաքեարլար հազզընտաքի մի-
սալը վաճիպ իւլ իթիմալընը ունուտըր-
լար: Այնի մուլմէլէյի վէք օ գատար մու-
հիմ օլմայան գուսուր ու գապահաթ-
լարըն վուգուընտա տաիլի կէօսթէրլէրլէր:
Պու նաղիլք պիր մէսէլէ օլուպ, գատընլա-
րըն իչպու սօն տէրէճէ մուլմէլաթ զայրի
միւսաաաթէրաանլէրի պէլքի ճէնապը
Հազզըն ֆէզալիլի նիսլանլէլին սիյանէթ
ու մուհաֆաղաւը զըմնընտա թէտարիք
պուլուրմըլ օլտըղը վէսալիլ ի իթիմալիլէ-
տէն պիրիլ իսէ տէ, տօղունը պէնձէ նիս-
վանլէլին վե խրիսթիանլըղըն չանընա
եազըլմայան պիր չէյ տիր: Բէզալիք պու
հալ պանա զայրի թապիլի կէօրիւնլար:
Աճէպա պիր գատըն քէնտիլ ճիւսիլին նա-
մուս ու հայսիլէլինին մուհաֆաղաւընա,
վե անըն հազզընտա պիր կէօնէ իթիլիլա
վե հազզըլըլըլ վուգու պուլմալմալընա պիր
Էրքէթտէն տահա զիյատէ զայրէթէլ օլմա-
լը տէյլի մի տիր: Էկէր խաթիֆ մէչիլպ
վե աճիլք պիր գատըն քէնտիլին միւտա-
ֆաա վե սիյանէթ էտէճէք պիր գատըն
պուլա պիլէճէք իսէ, անը տա քէնտիլսի
կիպի իզլա վե թէճրիպէլէրէ միւլաթէլա,
վե ալէլ խուսուլա հէր կէօնէ իթիլիլալարա
տիւչար օլմուլ օլան գատընլար արասընտա
պուլա կէրէք տիր:

Սիլ չէտիտ մուլաթէլէլէր հախոտ ֆաալ
ու զէմմէր իլէ սաիր զըզ վե գատընլա-
րը ինճիտիլ կիւճէնտիրմէք, խաթլարընը
զըրմագ չէօյլէ տուրսըն, քէմալը իսիւ-
լուպէ անլէրին ըրզ ու նաիւսլարընը վե
վազար ու հայսիլէթ ի զաթիլլէլէրին հի-
մայէ վե մուհաֆաղայա չալըլմալընըլ:
Հալ պու քի սիլին ֆէզալիլ վե քէմալա-
թընըլը հէր քէսէ իլան ու իչաէ էթ-
մէք մագսէթիլլէ պու եա շու գարը եա զը-
ղըն գուսուր եա նօգսանլարընը մէյտանա
չըգարտըլընըլ զէման, չանը ինսանլէլէթ
եազըլըր օլան պու կիպի պիր մուլմէլէտէ
պուլունմըլ օլմաղսընըլ: Ալէլ ումուլ պիր
հաղիգաթ ի միւսէլլէմէ տիր քի, խաթայա
տիւչմիւլ օլան զէվալըլարըն պու հալը մէյ-
լիլաթ ի ֆաաիլլէլէրինտէն զիյատէ աճ ու
գաաֆլարընտան նէչէթ էյլէմիլ տիր, վե
սիլին ճէմիլլէթիլիլալէն թարտ ու թէպիտ
էթմէյի հիլ խաթընըլտան կէչիլմէլիլ-
նիլ օլ կիւզլէլ պօյուն պաղլար պաղլանմըլ
Էէնի մօտա սէթիլի վանթօլ կիլին չըգ խա-
պիլլէր տիր քի, սիլին մուլալազա վե թա-
հիլլէրինիլ զէմմ ու թապիլիլէրինիլէն էն
զիյատէ միւլաթահաղա տըրլար:

Մատամ քի միւսահէպէթտէն պահա էտի-
յօրըլ, սիլլէտէյէճէք պիր գաչ սէօզլիւ տա-
հա վար տըր: Գըզլարըն ումուլմիլ պիր ա-
տէթի լիսանտա իթրաթա վարմագ, եանի
միւլալաղալը լուղէթլէր գուլանմագ տըր:
Պէյէնտիլլէրի եազըլըլըլ պիր էսլապ «ֆէվզ
էլ աաէ էմալըլըլ» պիր չէյ օլուր: քէնտիլ-
լէրէ նախօլ կէօրիւնէն պիր քիմսէ աղըզ-
լարընտա զայէթ մէնֆուր վե գապա պիր
աաէմէլ» թէհալիլէլ էտէր: Իչիլտէ պուլուն-
նըլ էյլէնմիլ օլտըղլարըն ճէմիլլէթ էմալը
կէօրիւլմէմիլ պիր զիյաթէթ» տէօնէր:
Նաիւսըլար, թէրպիլլէլ վե հազըլըլըլ
պիր կէնձ «Աղալիլիլ, էմալըլըլ պիր կէնձ»
տիր: Հէր կիւն իչիլմէքտէ օլտըղընըլտան
սիլ պու կիպի միսալլէր չօգ պուլա պիլիլ
սիլիլ, Լաքին հէր չէյ պէօյլէ միւլալա-
ղայա, իթրաթա վարտըլըրաանըլ, աչիլէր
տըր քի, Էքքէրընըլըն պիր տէյէր վե
զըլմէթի զալմազ, Տաիլա սըֆաթ ի թաֆ-

դիրքի վե՛ թէ՛վի գիտէ՛ գու՛լանան՝ պի՛ր դա-
տըն՝ հախօտ՝ զը՛լ ֆի՛քրինտէ՛ թէ՛նասիւս
պու՛լունմատը՛ղընը, գու՛լվէ՛ ի հա՛քիմէսինին,
հիսսիյաթընըն՝ Էտնա՛ օլտը՛ղընը, վէ՛ էֆ-
քեարընըն՝ հի՛շ չայանը՛ ի թի՛մատ օլմատը՛ղը-
նը իսպաթ՛ ու իրա՛ն էթմի՛շ օլտը՛ր։ Պէօյլէ-
նէ՛ իֆրաթ՛ վէ՛ միսպաղաղա՛ իլէ՛ գու՛լանը-
լան լիսան՝ գու՛լվէթ՛ վէ՛ թէսիթինի՛ դաիպ՛ է-
տէր։ Պի՛ր թիւճճար՛ մաղաղասը՛ էօնիւնտէ՛
մէլլի՛ ի թէմաշայա՛ դօնուլմը՛ օլան՝ պի՛ր
չէրիտ՛ փարշասը՛ իլէ՛ ֆէննի՛ ի մուսիգի՛ էր-
պապընտան՝ պի՛րինին՝ էքմէլ՛ ասարընտան՝
օլան՝ պի՛ր պէսթէյի՛ թարիֆ՛ իլիւն աշնի՛ քէ-
լիմէլէրի՛, աշնի՛ սըֆէթլէրի՛ գու՛լանմանը՛
ղարիպ՛ տէյիլ՛ մի տիր։ Նիսա՛ թարիֆէսի՛ ա-
րասընտա՛ թարիֆաթ՛ վէ՛ իզանաթըն՛ իշպու-
իֆրաթ՛ վէ՛ միւսպաղաղասը՛ օլ՛ գատար՛ ու-
մուսիլէշմի՛շ տիր՛ քի, գատարընըն՛ թէնգի-
տաթ՛ վէ՛ թաղտիրաթը՛ ալէլ՛ ումու՛մ գըյ-
մէթ՛ վէ՛ էնէմմիլէթտէն՛ արի՛ ատա՛ օլունուր։
Պու՛ պապալտէ՛ պի՛ր դա՛շ ուսուլ՛ վէ՛ գաիտէլէր՛
վար տըր՛ քի, անլէրի՛ նաղարը՛ ի թիպարա՛
ալարագ՛ մուճէպիւնէ՛ ամէլ՛ էթմէք՛ զայնթլէ՛
ֆաիտէլի՛ տիր։ Անա՛ լիսանընը՛ տանա՛
միւտէպալընանէ՛ վէ՛ իտարէ՛ իլէ՛ գու՛լանը-
նը՛ Մէտի՛ ու սէնա՛ խուսուսընտա՛ ինթի-
յաթը՛ տալընընը՛, սըֆէթլէրի՛ պի՛ր աղ՛
մուճաքէմէ՛ վէ՛ միւնասէպէթլէ՛ գու՛լանընը՛
Ատի՛ վէ՛ էտնա՛ մատտէլէր՛ իլիւն էն՛ ալա՛ վէ՛
էն՛ էիւքսէք՛ լուղէթլէրի՛ գու՛լանմայընը՛ քի՛
կէրէնքտէն՛ ֆէվզ՛ էլ ատէ՛ պէօյլէք՛ վէ՛ էյի՛
պի՛ր չէյ՛ կէօրտիւլիւնիւղտէ՛ անը՛ իղա՛ վէ՛
թարիֆ՛ էտէնէք՛ լուղէթլէր՛ պուլա՛ պիլէսի-
նիզ։ Իֆատէ՛ ի էֆքեար՛ ճիճէթլիլէ՛ իզնար՛
Իֆլաա՛ էթմէյէսինիլ։

Չափընլարա՛ մախսուս՛ գապա՛ վէ՛ չի-
քին լիսան՛ վէ՛ թապիրլէրի՛ տալի՛ թէր-
պիլէլի՛ պի՛ր գըզըն՛ աղընա՛ հի՛շ հաղը-
մայան՝ պի՛ր չէյ՛ տիր։ Մուսաննա՛ լիսան՝
գու՛լանմաղընըն՛, Արապի՛, Ֆարսի՛ սէօյլէ-
մէյէրէք, կիւզէլ՛ պի՛ր ուսուլա՛ վէ՛ չիլէ՛ ի
իֆատէ՛ քէսպ՛ ու թէնգիպի՛ լաղըմէտէն՛ տիր։
Հիւսն՛ ու ճէմալ՛ վէ՛ էտէպ՛ ու քէմալ՛ սահի-
պէսի՛ պի՛ր գըզըն՛ աղընտան՝ թէրպիլէսիզ՛
վէ՛ գապա՛ ատէմլէրէ՛ մախսուս՛ պայաղը՛
սէօյլէր՛ վէ՛ հիւսն՛ ի թապիրաթա՛ մուղալի՛ր
լաթիֆէլէր՛ իշիթմէք՛ թէնսիւսիֆիմի՛ մուճիպ՛
օլուպ, անըն՛ նաղարըմտա՛ հաիզ՛ օլտըղը՛
գատար՛ ու ի թիպարընը՛ աղալտըր։ Էօյլէ՛ պա-
յաղը՛ լիսան՛ հի՛շ չիւպի՛նէ հօգքի՛ գատըն՛ եա-
խօտ՛ գըզլարըն՛ չէրէֆ՛ ու հայսիլէթինէ՛ մու-
ղայի՛ր տիր։ Պէօյլէ՛ իֆրաթ՛ տէրէնէ՛ պայա-
ղը՛ վէ՛ գապա՛ լիսան՛ իսթիմալընտան՝ սա-
ղընմաղէ՛ իւլֆէթ՛ ու իւնսիլէթինիլիլին՛ չէվզ՛
ու՛ նէշաթընա՛ խալէլ՛ կէթիթիլիլ, հախօտ՛
միւսահապէթ՛ վէ՛ մուաշէրէթինիլիլին՛ թա-
տընը՛ թուղընը՛ գաշըրմը՛ օլմաղսընը՛, Հի՛շ
չիւպի՛նէ հօգ տըր՛ քի, չափըն՛ լիսանը՛ գու՛լ-
անմաղ՛ կէնճլէրէ՛ հաղընմաղ իսէ՛ տէ, գըզ-
լարա՛ հի՛շ հաղընմաղ, Ջիրա՛ պու՛ հօլտա՛ լի-
սան՛ իսթիմալը՛ հիւսն՛ ի թապիրաթ՛ վէ՛ զէվզի՛
սէլիմէ՛ քիւլլիլէն՛ մուղայի՛ր տիր։ Քէնտի՛
լիսանընա՛ տիգաթ՛ էթմէյէն՛ պի՛ր գըզ՛ աղ՛
ու՛ ախլաղըն՛ վէ՛ էտէպ՛ ու թէրպիլէսինի՛ գա-
իտէ՛ ի էսասիլէսինէ՛ մուղայի՛ր հարէքէթ էթ-
միլ օլտըր, վէ՛ պիլախիլէր՛ հէր՛ քէսին՛ ին-
տինտէ՛ քէնտինին՛ նաա՛ ի թիպարընը՛ դաիպ՛
էտէր։ Պու՛ սէպէպտէն՛ աղընընըտան՛ չը-
գան՛ սէօյլէրէ՛ տիգաթ՛ էտինիզ, վէ՛ պէօյլէ՛
գապա՛ վէ՛ պայաղը՛ սէօյլէրի՛ քէնտիլէրին՛
ախլաղ՛ ու թապիրաթլարընա՛ վէ՛ տէրէնէ՛ ի
աղ՛ ու իզանլարընա՛ տանա՛ մուլաֆըզ՛ կէ-
լէն՛ գատընլարա՛ գըզլարա՛ թէրք՛ էտինիլ։

ԻՆՍԱՆ ՆԷ՝ ՏԻՐ

Ինսան՛ աղընա՛ վարիա՛ օլան՛ միւսքիլ՛ սիւ-
ալէրտէն՛ պի՛րի մէվղու՛ ր պահսըմըզ՛ օլան՛
սիւալ տըր։ Տօղրուտան՛ ինսանըն՛ գաթընա՛
աիտ օլան՛ պու՛ սիւալա՛ ինսան՛ գատիմաթ-
լարտան՛ պէրու՛ պի՛ր ճէվապ՛ պուլմաղա՛ չա-
լընը՛ իսէ՛ տէ, հալա՛ թամմ՛ վէ՛ գու՛լուր-
սըզ՛ պի՛ր ճէվապ՛ պուլմաղընա՛ չիւպի՛նէ էտէ-
րիզ։ Տահա՛ տօղրուսը՛ «Պու՛ սիւալա՛ պէնիմ՛
ճէվապըմ՛ էն՛ գու՛լուրսըզ՛ ճէվապ տըր» տէ-
յիւ իտտիա՛ էտէն՛ տահա՛ պի՛ր քիման՛ տիւն-
հատա՛ պուլուլունմաղը՛ տըր։

Տիւնհա՛ ալէմին՛ գալէմ՛ վէ՛ պէյն՛ աշըն-
տըրտըղլարը՛ պէօյլէսի՛ պի՛ր սիւալ իլէ՛ պու՛
պէնտտէ՛ պէնտէլէրի՛ տէ ուղրաշմաղա՛ թա-
միմ էյյէմիլ՛ իսէմ տէ, պու՛նըն՛ կիպի՛ միւշ-
քիլ պի՛ր մէսէլէյի՛ հալլ էթմէք՛ պապընտա՛
օլան՛ աճղըմըտա՛ խաթրտան՛ ֆէրամուշ էթ-
մէմիլիմ տիր։ Մամաֆի՛ էմալըմտան՛ նիշէ-
լէրինին՛ էյյէտիքլէրի՛ կիպի՛ էթմէյի, էանի՛
հալլը՛ զահիրէն՛ նաղաղիլ իշպու՛ մէսէլէյին
հալլը՛ պապընտա՛ հաղիրանէ՛ պի՛ր իքի՛ սէօզ՛
պէն՛ իւլալէ՛ էյյէմէքլիլի՛ միւնասիպ՛ ատա՛ էթ-
միլիմ տիր։

«Ինսան՛ նէ՛ տիր», սիւալընա՛ ճէվապ՛ վէր-
մէյէ՛ չալընը՛ իքէն, էվլէլա, անա՛ պի՛ր Բա-
պի հալինտէ՛ ճէվապ՛ վէրմէյէնէլիմ։ Ջիրա՛
թէպապէթէ՛ աշինա՛ տէյիլ իմ, Հէքիմիլքտէն՛
մալիւմաթըմ՛ օլտա՛ իտի, պրիաղը՛ էլիմէ՛ ա-
լըպ՛ պի՛ր էօլիւ՛ փարշալար, պիլինի, էիւ-
րէյինի, ճիյէրինի, ասապէլէրինի, աղալէ-
լէրինի, հաղմ՛ ալէթլէրինի, պաղըրսաղա-
րընը, քէմիքլէրինի, վէնաթըլիմ ի թէնրի՛նէ
աիտ հէր չէյինի՛ թարիֆ՛ էտէրէք, ինսանըն՛
վիւճուտընըն՛ աճիպ՛ եաիուսընտան՛ պահս՛
էտէր, վէ՛ «Ինսան՛ մախլուգաթըն էն՛ քիմաթիլ՛
վէ՛ աճիպի՛ տիր» տէյիւ՛ ճէվապ՛ վէրի՛ր իտիմ։

Սանիլէն, «Ինսան՛ նէ՛ տիր», սիւալընա՛
ճէվապ՛ վէրի՛ր իքէն, ինսանը՛ պի՛ր Բա-
պի հալինտէ՛ տէ թէֆթիլ էթմէյէ՛ գալ-
ղընմաղաճաղըմ։ Ջիրա՛ պի՛րիննի՛ հէրտէ՛ Բա-
պի աշինիլ իմ, վէ՛ իքիննի՛ հէրտէ՛ ֆէյլէ-
լըպտան՛ մալիւմաթըմ՛ հօգ տըր։ Վօլթէր,
Բուսօ, Տարվին՛ վէ՛ ինկըրսօլ՛ կիպի՛ տինսիզ՛
պի՛ր ֆէյլէսօֆ՛ օլտա՛ իտիմ, ինսանըն՛ մայ-
մուստան՛ իլէրի՛ կէլիլիլ՛ օլտըղընը՛ պի՛ր պի՛ր
մաքինալը՛ հօլլար իլէ՛ իսպաթ՛ էթմէյէ՛ չա-
լընըպ, ինսանը՛ պի՛ր ու՛ն վէ՛ պի՛ր ուլթգ հայ-
վանաթ՛ մէսապէսինէ՛ էնտիրի՛ր, վէ՛ պի՛ր
ֆէյլէսօֆըն՛ տէտիլի՛ կիպի՛ «Ինսան՛ իքի՛ ա-
յաղը՛ թիւյսիլա՛ պի՛ր հայվան տըր» տէր, վէ՛
մէսէլէյի՛ պի՛րիլիլ իտիմ, վէ՛ լաքին՛ պու՛
սիւալ Բա-պի ալէր իքի-թէյան, վէ՛ միլն զայր ի լի-
յաղաթ՛ Ալլահն՛ Բա-պի Բա-պի ալէր իքի-
ճէվապ՛ վէրմէյէ՛ չալընըպ, ինսան՛ Ալլահն՛ էլ-
լէրինի՛ էն՛ Բա-պի գաղիլէսի իլէ՛ հօլա՛
չըգաճաղըմ, Վարսըն՛ Հէյզըլ՛ վէ՛ անըն՛ կիպի՛
մէշնուր՛ պի՛ր չօզ՛ Ալման, Ինկիլզ՛ վէ՛ Ֆրան-
սըզ՛ ֆէյլէսօֆլար՛ Հինտի՛ վէ՛ թիպէթլիլէրին՛
ատէմ՛ հաղընտա՛ օլան՛ գատիմ՛ թիվայէթլէ-
րինէ՛ վէ՛ ինսան՛ իլէ՛ մայմու՛ն մաղէյնիլա՛
օլան՛ զահիրի՛ գարապէթէ՛ իսթիմատէն՛ ա-
տէմին՛ մայմուստան՛ իլէրի՛ կէլիլիլ՛ օլտըղընը՛
իսպաթա՛ գաղընընըտա՛ վէ՛ լաքին՛ պէն՛
գատիմ՛ Ջինիլ, Պապէլի՛ վէ՛ Մըսրիլէրին՛ վէ՛
ալէլ խուսուս՛ Ենհուտիլէրին՛ (քի՛ Գիթալը՛
Մուղաթտէսին՛ տէմէք տիր) թիվայէթլէրինի՛
միւսթէմէտ՛ էսաս՛ տէյիլ՛ գապուլ՛ էտիպ, «Ալլահ՛
քէնտի՛ սուրէթի՛ իւղըն՛ ինսանը՛
խալզ էյյէտի, անը՛ սուրէթ Ուլլահ՛ իւղըն՛
խալզ էյյէտի» իտտիաթընը՛ սէօյլէրիմէ՛ թէ-
մէլ հալինտէ՛ գապուլ՛ էտէնէլիմ։

Ինսան՛ Ալլահն՛ սուրէթիլիննէ՛ խալզ՛ օլուն-
տը՛ տէյէրէք՛ նէ՛ տէնիլմէք՛ իսթէնիլիլիլի փէք՛

աշըզ տըր։ Պուրատա՛ «Ալլահն՛ սուրէթիլ»
սէօյլիլլէ՛ «Ալլահն՛ թապիրաթըն» անլաղըրը՛
վէ՛ ֆիլվապի՛ տէ ինսան՛ Ալլահն՛ թապիրա-
թընա՛ մալիք տիր։ Շու՛ ֆարզ իլէ՛ քի Ալ-
լահն՛ թապիրաթընը՛ թէնքիլ էտէն՛ ունսուր-
լար զայր ի մահուտ, ինսանընքիլէր իսէ՛
հուտուտ ալթընտա տըրլար։ Ալլահա՛ մէր-
համէթ, մուհապպէթ, ատալէթ՛ վէ՛ սապը՛
տէտիլիլիլ խասսիլէթլէր Վար։ Պու՛նլար
ինսանտա՛ տա՛ վար, անճաղ՛ քի պու՛նլար
ինսանտա՛ աղ, Ալլահա՛ իսէ՛ պի՛ր նիհայէ՛ տիր։
Ալլահ՛ հէր չէյէ Բա-պի, հէր էէրէ՛ հալը՛ վէ՛
հէր չէյէ՛ Բա-պի զաթ տըր։ Պի՛ր մանա՛ իլէ՛
ինսան՛ տա՛ պու՛ խասսիլէթլէրէ՛ մալիք տիր։
Տաղլարը՛ տէլէր, օրմանլարը՛ տէվիլիլ, օգի-
անսուլարտան՛ գարատան՛ կէշէր՛ կիպի՛ միւրուր-
էտէր, վէ՛ գու՛մալ չէօլլէրի՛ սուլը, սուլաղ՛
պաղչէլէրէ՛ թահլիլ էտէր։ Աղըն՛ սուլարա՛
կէմ՛ վուրարագ, աթէլիլ թահլիլ զապըննա՛
ալարագ, հալալը՛ իտարէ՛ վէ՛ թօփրաղը՛
թիմար՛ էտէրէք, անսուլը՛ էրաղալը՛ իլինտէ՛
գուլանըր, թապիրաթտա՛ նէ՛ վար քի առէմ՛
անը՛ թահլիլ թէսարուֆընա՛ կէշիլիլիլ օլ-
մայըպ տա՛ անը՛ իլիննէ՛ հարաթիլմը՛ օլմասըն։
Սահիլէն՛ ատէմ՛ մախլուգաթըն՛ էշէթի՛ վէ՛
ալէմ ու ճիհանըն՛ միւտիլիլ տիր։ Սահիլ,՛
տիւնհատա՛ ինսանըն՛ իճրաթընա՛ մուլթէ-
տիր օլմատըղը՛ տահա՛ չօզ չէյլէր՛ վար։ Վէ՛
լաքին՛ սէնէլէր՛ կէշտիքէ՛ ինսանըն՛ պի՛ր տէ-
րէնէյէ՛ գատար՛ Բա-պի Բա-պի պի՛ր զաթ՛ օլ-
տըղը՛ թէպէլիլին էթմէքտէ՛ տիր։ Պու՛ կիւն՛
ինսանի՛ գուարէթին խաթի՛նտէ՛ աշիւ՛ գա-
պուլ՛ օլունան՛ պի՛ր չէյ՛ կէլէնէք՛ սէնէ՛ պու՛
կիւն՛ ինսանըն՛ սուսուլէթլէ՛ էտէ՛ պիլէնէլիլ
պի՛ր չէյ՛ օլտըղընը՛ իսպաթ՛ օլունմը՛ պուլ-
մագ՛ պի՛ր զարիպ՛ տէյիլ տիր։ Ջիրա՛ էմա-
լինի չօզ՛ կէօրմիւլիլալ։ Պու՛ ասըն՛ իպթի-
սալէրինտէ՛ պուլիար՛ գուլվէթլիլլէ՛ օգիանս-
սըն՛ պի՛ր ուճուստան՛ օլ՛ պի՛ր ուճուստա՛ վէ՛
հախօտ՛ պի՛ր մէմլէքէթլին՛ պի՛ր պաշընտան՛
օլ՛ պի՛ր պաշընա՛ գըստա՛ պի՛ր միւտտէթ՛ զար-
քէնտա՛ կիտիլէ՛ պիլիլ տէնիլտէ՛ իտի, հէր՛
քէս օ՛ սէօզիլա՛ տէյէնին՛ իւղէրինէ՛ դահգանա՛
իլէ՛ կիւլմէյէ՛ պաշլար իտի, Հալ՛ պու՛ քի
պու՛ կիւն՛ պուլար՛ գուլվէթլիլլէ՛ Աթլան-
թիլիլ պի՛ր գըլըսընտան՛ օլ՛ պի՛ր գըլըսընա՛
կէլմէք, հա՛ տա՛ Ամէրիգանըն՛ պի՛ր պաշըն-
տան՛ օլ՛ պի՛ր պաշընա՛ կէօլմէք՛ աղալմ՛ սա-
պահ՛ վուլու՛ պուլան՛ վուլուլաթ՛ սըրաթըն-
տա տըր։ Պէլի, էմատըմըզըն՛ խայալ՛ հա-
տիւլէրինէ՛ պիլէ՛ կէլմէյէն՛ չէյլէրի՛ պիլ պու՛
կիւն՛ վաղըլար՛ հալինտէ՛ միւսանէտէ՛ էթ-
մէքտէլիլ։ Տահա՛ պուլունտան՛ օն՛ սէնէ՛ էվլէլ
ատէմ՛ Նիւ Եօրգոտա՛ էվլինտէ՛ օթուրաղը՛
հալտէ՛ Շիգալիտա՛ (քէնտինտէն՛ 400 սաաթ՛
ուղապա) պուլունտան՛ պի՛ր տօսթու՛ իլէ՛ գօ-
նուլա՛ պիլիլ, հա՛ տա՛ սէլամըլընտա՛ րա-
հաթ՛ էտէր իքէն՛ ֆիլան՛ թէլաթրօտա՛ օյնա-
նան՛ օյունը՛ աշնի իլէ՛ սէյր՛ էտէ՛ պիլիլ տէ-
յիւ՛ սէօյլէսէ՛ իտի, աղընը՛ գաշընմաղընըն՛
տէլիլ հէր՛ քէս իւղէրինէ՛ կիւլէր իտի։ Պու՛
կիւն՛ պու՛ չէյլէր՛ ֆիլաղի իճրա՛ օլունմաղ-
տա տըր։ Նէյէ՛ ուղաղա՛ կիտիլիլ։ Փօնօ-
ղըրաֆ, Փօթօղրաֆ՛ վէ՛ թէլէղրաֆ՛ կիպի՛
իսթիլաթաթ՛ պուլունտան՛ ալթմը՛ սէնէ՛ էվլէլ
նէրէտէ՛ իտիլէր։ (Մապալ Վար)

Մօլտըն (Մէսէնուսէյ)

Մ. Ամէրիգա

ՀԱՅԻ ԱՏԱՏՈՒՐԱՆ

Ի Լ Ա Ն

Այտա՛ պի՛ր վուլու՛ պուլան՛ տոււա՛ մէճ-
լիսի՛ էօնիլմիւղաթէթի՛ փաղար՛ էրթէսիլ, հա-
նի Ալաֆ. Ֆու՛նուտա՛ Մէ՛ միւսաթըն՛ կիւնտէ՛
սաաթ՛ 7.45 տէ՛ Պայալ՛ Հաուս՛ իպաւէթլիլա-
նէսիլտէ՛ աղա՛ օլունաճաղ տըր։

Պիլ՛ ճիւմլէ՛ պիրատէր՛ վէ՛ հէմլիլէրիլ իշ-
պու՛ րուհանի՛ մէճլիտէ՛ հաղըր՛ պուլուն-
մաղա՛ տալէթ՛ օլունուրլար։

Միւլթատ՛ օլան՛ տոււա՛ մէճլիսի՛ հարըն՛ սաաթ՛
9 տա՛ Պայալ՛ Հաուս՛ իպաւէթլիլա՛նէսիլտէ՛
աղա՛ օլունաճաղ տըր։ Տուա՛ մատտէսի՛.
«Քէնտի՛ իւլալընը՛ Բօրէ՛ վէ՛ իլէրէ՛ էլէ՛ էլ-
հա՛ էյլէյնիլ» Ֆիլիպ. 2. 12։

ՇՈՒՅՈՒՆԱԹ Ը ՍԻՅԱՍԻՅԷ

Բուսի Գ. Ե. 24, 1894 Վե Էֆրենճի Յուն. 5, 1893

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Ձին Խմիկերաթօրը թարափընտան ճափօ-
նիս իլէ սուլի միւզաքէրաթընա մէմուր
էտիլմիլ մուրախստարտան պիւրի օլան
Շաօ Խալիկէնին մուհարէպէնին իսթիտա-
սընտա էթմիլ օլտըղը վաշիյանէ իլանտան
նաշի ճափօնիս հիւքիւմէթի թարափըն-
տան դապուլ օլունաճաղընա չիւպէն էտիլ-
մէքտէ տիր։ Ձին տէվլէթինին թէքիլֆէ-
րինին ճիտտի օլտըղընա տախի ճափօնիս-
տա նազարը չիւպէն իլէ պազըլըյօր։ ճա-
փօնիստա Ձինին էլիւմ Ձիլի տէվլէթինին
հէփ տօնանմաքըն սաթուլն ալմադ իւզըն
Ձիլի հիւքիւմէթի իլէ միւզաքէրաթ իճրա
էթտիլի, վէ Գափտան Վան Հաննէթինին
էվրօփատաքի աճէնթլէրի Ալմանիստա 30
հախօտ տանա զիյատէ դապիթան իլէ
պիւր օ դատար վէ հաթթա տանա զիյա-
տէ նէֆէրլէրի Ձին խըսմէթ ի սաքէ-
րիլէսինէ կիւմէք իչիւն դանտըրմաղա
չալընմաղտա իտիլէրի իսպէրի ալըն-
մըլ տըր։ ճափօնիս Ձինիմաշինին սուլի
թէքիլֆէրինին վազթ գաղանմադ իչիւն
հիլէ վէ տէսիւլէր նազարըլէ պազտը-
ղը ճիհէթլէ հարաքէթըլ ասքէրիլէսինի
կէվլէթմէյէնէ տիր։ Վարիտ օլան պիւր խա-
պէրէ կէօրէ, իւչիւնիւ պիւր ճափօն օր-
տուսը Շանթուկտա դարայա չըգարադ Ձին
թօփրաղընա տախիլ օլունալ տըր։ Էլէր պու-
խապէր սահի իսէ, Վայ Հայ Վայ իսթի-
քէամաթը իւզէրինէ պիւր հիւքիւմ վուզու-
պուլաճաղը մուհարգադ տըր տէմէք տիր։
ճափօն դաղէթալարընն պէյանընճա, Դեկ.
19տա Նիւ Շանկ Եօլու իւզէրինտէ քեաին
Հայիլինկտէ վուզու պուլան մուհարէպէտէ
ճափօնիալըրտան 34 քիչի թէլէֆ, 368
քիչի մէճրու օլունալ տըր։ Գօրէս հիւքիւ-
մէթի ճափօնիստան 3 միլիօն հէն (թադ-
րիպէն պիւր միլիօն լիւր) իսթիգրադ ազտէթ-
մէյէ, վէ 15 միլիօն հէն զըյմէթինտէ գաի-
մէ չըգարմաղա դարար վէրմիլ տիր։ Գօ-
րէալըլար ալէլ ումուլ ճափօնիս իտարէ-
սինի դապուլ էտիյօրլար իսէ տէ, Փօնդադա
գապիլէսի սէրքէլ օլունալ ճափօնիստա մու-
խալէֆէթտէ պէր տէվամ տըր։ Ձինին
Շանկիայ չէնրինտէ նէլը օլունան Մաքէրէ
նամ Խնկիլգճէ դաղէթանըն պէյանընճա, ճա-
փօն հիւքիւմէթինին իստէ ի սուլի ու միւ-
սալէմէթ իչիւն տէրմիլան էթտիլի չէրաթի-
տէն պիւրինճիսի, Ձին իլէ ճափօն արասընտա
ճէմի ի էվրօփա թէսիլարթընա դարըլը թէ-
տաֆիլի վէ թէճալուզի պիւր իթթիֆադ
ազտ օլունմաքը, իքինճիսի, Ձին մէմալիքի-
նին թանդիմի վէ սէնայի ու թիճարէթէ քիւ-
շալը իչիւնին ճափօնիս թարափընտան տէր-
իւհաճ օլունմաքը, իւչիւնճիւսի, Ձին գուլ-
վէ ի պէրլիլէ վէ պահիլէսինին էմի ի թէլ-
քիլաթը ճափօնիս ասաքիլի հէտիլլէ իճրա
օլունմաքը տըր։ Վաչիլիթընտան կէլէն
պիւր թէլէկրաֆինամէյէ նազարէն, Մ. Ամէրի-
գանըն սապըդ հէլէթ ի վիւքէլալը ազաքըն-
տան Մ. Փօսթըր միւզաքէրաթը սուլիլիլէյէ
իլթիլարաք էթմէք իւզըն Ձին հիւքիւմէթի
թարափընտան վուզու պուլան տալէթ վէ
թէքիլֆի գապուլ էլլէմիլ տիր։ — Նափօլի
վէ Սիլիլիանըն գրալը սապըդը իքինճի Փը-
րանսիս 69 հալընտա օլտըղը հալտէ Դեկ.
27տէ վէֆաթ էլլէմիլ, վէ ճէնադէ ալինի

փէնճէնպի հիւքիւ իճրա օլունմաքը տըր։
Միւշարիլէյէ փէտէրի իքինճի Փէրտինան-
տըն 1839տա վէֆաթ էթմէսի իւզէրինէ
սանտալի ի հիւքիւմէթէ գուլուտ էլլէմիլ,
վէ 1861տէ մէմալիքի իթալիս մէմալիքինէ
դամ ու իլալէ օլունմաքը տըր։ Պուլիարիս-
թան պէյի Փրէնս Փէրաինանտըն դէվէսի
իքինճի Փրանսիսին հէմիլիլէսինին քէրիմէսի
տիր։ — Կէլէն հաթթա Ուրալ տաղարընտան
Փէթրէսպուրկա պիւր ալթուլն քեարպանը
միւզապէլէթ էթմիլ տիր։ Պուլ վէճիլէ ճէլպ
օլունան ալթուլն զըյմէթի 2,730,000 լի-
րա իտի։ — Մարպօրօ նամ Խնկիլգ տու-
գասընն ամճաքը վէ ինկիլթէրանըն մէ-
շահիլ ի սիյասիյուլընտան պիւրի օլան Լօրտ
Բանտօյթ Ձըրըլը զայէթ աղըր սուրէթտէ
խասթալանըլ օլունալ, հալինտէն գաթը
իւմիտ էտիլմիլ տիր։ Փրանսա մէմալիքի-
նին սաղ գալմըլ օլան հէկէանէ մարէշալը
Մարէշալ Գանրօպէր վէ պիւր գալ սէնէտէն
պէրու Պէճիգա պալ վէքիլի Մ. Փրէր Օր-
պան տախի թէհիլքէլի սուրէթտէ խասթա-
լանըլ տըրլար։ Մ. Փրէր Օրպան ֆազիլ
ֆազաթ Պէճիգա տար իւլ ֆիւնուլընըն
դէքի պիւր չալիլտի օլունալ, զէնկին պիւր
զըլիլէ նիշանլանըլ իտի։ Դըղըն վալիտէյնի
իսթիտա կիւճէնմիլլէր իսէ տէ, մուխիսէ-
րէն էլէր քէնտինին Փրէր իսթի իւզէրինէ
Օրպան իսթիլի տախի իլալէ էտէր իսէ, ա-
նը քէնտիլէրինէ կիւլէյի մադալընտա գա-
պուլ էթմէյէ րազի օլունալար։ — Սիւրա-
Մանարիսթան գապիլէսինին իսթիֆասընա
տախի պէր վէճիլ իսթի իտարէ ի լիսան էյ-
լէմիլ տիր։ Վօլայճա անլալըլա պիւր քի,
Տր. Վէքէրլէ վէ մէմուրիլէթ րէֆիլլէրին-
տէն պազըլը — ալէլ խուսուս ատիլլէ նա-
զըրը Մ. Յիլալիլի — նիքեանը մէտէնի գա-
նուն լաիհասընը հիւքիւմէթ իչիւն իթ-
թիլադ էթտիլլէրի չէտիտ թէտալիլլէր իլէ
Մանար գալմընըն րուհպան կիրուհընա
թարափիլի օլան զըսմընը կիւճէնտիլլէ-
լէր տիր։ Քէզալիք դարիպ տէլիլ տիր քի,
Խմիկերաթօր տախի անլէր կիսի միլլէ-
թին միւսալէմէթի վէ հիսսիլաթըլ աստա-
վէթքեարանէնին թէսքիլի իչիւն ան-
լէրին մուլադաթէն ինֆիսալ էթմէլէ-
րինէ րազիլ օլունալ, վէ անլէրին հէրի-
նէ անլէր գատար մուլթէտիր վէ միւ-
նէվլէր էթքեարըլ օլունալը իլէ պէրապէր
ֆըրգա դարադ վէ աստալէթինի թանրիք է-
տէն թէսէլիլի էթքեար վէ խաթըրաթ-
տան ազապէ պուլունան դէվաթըն կէլմէսի
տանա միւնասիլ օլունալը էթքեարընտա
պուլունույօր։ Հէլէթ ի վիւքէլալը թէլ-
քիլ էթմէք վաղիթէսինին քիմիլէր իսա-
լէ օլունաճաղը հէնուլ մալիւմ տէլիլ տիր։
— Ալի տաղարընըն մուլթէլիլ թէսիլլէրի-
նէ չըգմադ իսթիլէրատա իճրա ի սէյահաթ
էտէլլէրինէ կիւլէլ պիւր հալ էլլէնճէսի օլ-
ունալ իսէ տէ, պուլ էլլէնճէ թէհիլքէ վէ
մուխաթարալարտան պիւր պիւլիւն սալիւմ
տէլիլ տիր։ Կէլէն սէնէ դարֆընտա չըղա-
րըն տիւլմէլլէրինտէն, հօրընըլըտան վէ
ուլունուլարտան աշաղը տիւլմէլլէրտէն վէ
սախի սէպէպլէրտէն 33 միւլիլք գաղա վու-
զու պուլմուլ, վէ չու սօն սէնէլէրտէ օր-
թա հիսապ իլէ պուլ հիւքիւն թէլէֆ օլան
սէյահալարըն միգտարը 41է պալիլ օլունա-
տա պուլունմըլ տըր։ — Վիէննա տար իւլ
ֆիւնուլըն մուլալիլլէրինտէն վէ էն պէ-
յիւք չօճուլար խասթալանէսի միւլտիլի
Փրօֆ. Վիտէր Հօֆէր գուլ վալաղընն տէ-
վա ի ճէտիլի օլան փէրէա տախի պիւր
նուլթը իրաա էլլէմիլ տիր։ Միւմալիլլէյէ

տէմիլ տիր քի, «Պէն փէրէ գուլ վալաղը-
նա թուլունան հիւքիւնէ չօճուլար իւ-
զէրինտէ թէճրիլլէլ էթտիլ։ չօճուլարըն
պազըլը էն ֆէնա նէվտէն գուլ վալաղընա
թուլունալըլար իտի։ Պուլ իլաճէլ թէտալիլ
օլունան հիւք չօճուլունան անճադ 23ի վէ-
ֆաթ էթտի, հալ պուլ փէրէ իսթիմալին-
տէն էվլէլ խասթալանէտէ գուլ վալաղընա
թուլունալըլ չօճուլարըն հիւքտէ 30սի վէ-
ֆաթ էթմէքտէ իտի։ Միւմալիլլէյէ նուլթ-
զըրըն խաթիմէսինտէ տէմիլ տիր քի, «Էթ-
քեարըմճա, Պէհրինկին իճաաթէրտէսի օլան
փէրէն պիւր թազըմ գուլ վալաղը խասթա-
լըլարը իւզէրինտէ հիւքի թէսիլի կէ-
րիւլիլլէլ չիւպէտէն միւլաթաղնի տիր։
Իչպուլ փէրէ գուլ վալաղընըն էմիլ թէտա-
վիտիլտէ օլ գատար հալիլ էնմիլլէթ պիւր
իլաճ տըր քի, չիմալլէ գատար իլլէթ ի
մէքքիլլէրինին թէտալիլի հօլունտա գուլ-
լանըլան հիլ պիւր իլաճ անըն իլէ մուլալ-
սէ օլունալար։ — Փրանսա Նաֆիսա նազը-
րը Մ. Պարթըն վէ Բաթիլ մէպուլունտան
օլունալ մուլաղաթէն մէպուլուն մէճիլիսին-
տէն թարտ էտիլմիլ օլան Մ. Փօրէս արա-
սընտա կէլէն հաթթա պիւր տիւլլէլ գալա-
սը վուզու պուլմուլ իսէ տէ, թարափէյն-
տէն հիլ պիւրի պիւր կէօնէ դարար ու զիյա-
նա տիւլար օլմամըլ տըր։ — Տօրիլաթտա
նէլը օլունան պիւր Բուս դաղէթալընտա
Դեկ. 7նճի կիւնիւն ազալմընտա Լէհիս-
թանտա պիւր հէրտէ սէմալուն գայէթ պէ-
յիւք պիւր թալ տիւլլէլ տիր։ Մէքքիլլէր
թալ տիւլլէլիւ վազթ վալաղա պիւր վա-
րըլթը կէօրիլլէլլէլ, վէ կէօք կիւրիլլէլլէ-
սինէ պէնդէր պիւր կիւրիլլէլլէլ իչիւլի-
միլ, վէ մէքքիլլէր թալըն տիւլլէլիւ հէր-
տէն 38 քիլմէթը ուզադտա պուլունան
Սլօնիմ նամ չէնրին խանէլլէրինին փէնճէրէ-
լէրի էօլլէ չիտէթլէ սարսըլմըլար տըր
քի չէնրին սէքէնէսի պիւր զէլլէլ օլունա
տէլիւ գանն էթմիլլէր տիր։ — Լայիլիլ
տար իւլ ֆիւնուլըն տիւլլէլթըլ վէ էմաղը
զիհնիլլէ միւլթէլապիլլէրինտէն Փրօֆ. Փը-
լէսիլ պէյան էտիյօր քի, քէնտիլի պէյանտէ
հէքտիլլէրինէ մէրպուլ 4 մուլթէլիլլէլ հա-
խօտ մէքքէլ քէլիլ էլլէմիլ տիր։ Իչպուլ մուլ-
թէլիլլէլլէլ հէքտիլլէրինէ գայէթլէ պէնդէ-
մէքտէ իսէլլէր տէ, պէյնին տիլլէր զըսմալըն-
տան էսապէն ֆարգըլ օլունալ, միւմալիլլէյէ
դաննընճա, զէքեանըն մէքքէլլէրի տիրլէր,
հանի ֆիքրին խասթէթէն տիւլլէլլէլ իչիւ-
տէ գուլլանտըլը ազապը տիւլաղիլլէ տիր։
Իչպուլ մէքքէլլէր հալվանաթըն պէյնիլլէրին-
տէ պուլունմալըլ պիւր մասուլմըն պէյնիլ-
տէ իւլ ալըլ օլմաթընճա նէլլ ու նէմա
պուլմաղա պալալմալարար իմիլ, վէլաքին
ալիմ փրօֆէսօրըն քէլիլին պիւր տէրէճէյէ
գատար նազարը չիւպէն իլէ պազմադ ճալիլ
տիր։ Սէլէլլէլլէլլէլ տէտիլի կիսիլ, «Փրօֆ.
Ֆիլիսիլին չըգարտըլը նէթիլլէրին քեաֆի
տէրէճէտէ թէճրիլլէլ իւզէրինէ միւլէսսէս
օլտըղընա չիւպէն էտէրիլլէլ» — Ասիա ի վիւս-
թատա ֆամիլի պէլտէսի հուտուտ ալուն-
տա ինկիլլէրին մէքքէլի օլան Ձիլթալտա
2½ սէնէտէն պէրու իֆա ի վաղիլլէլ էթմէք-
տէ պուլունան ինկիլլէլ գապիլթանտան
հիւք պալը Ենկիլլէրպէնտ ինկիլթէրալա
միւլալալլէլ էթմիլ օլունալ, էլիւմ ինկիլ-
թէրա, Բուսիս վէ Ձին հէր խուսուստա
միւլթէլիլ օլմալարը ճիհէթիլլէ օ թա-
րափարտա պիւր միւլլէլլէլ զուհուրը ի-
թիմալտէն պալիտ օլտըղըն պէյան էլլէ-
միլ տիր։

